

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Kultur- og kirke dep.

06. MAI 2005

2005/1374-012

Deres ref
2005/01374 AØ LKM

Vår ref
200501389-5/JOS

Dato
06.05.2005

Forslag til endringer i lotteriloven - Pyramidespill - Høring

Det allerede eksisterende lovverket har gjort det vanskelig å håndheve forbudet når det gjelder nyere former for pyramidespill fordi spillene kamoufleres som såkalte Multi-Level-Marketing-selskaper (MLM-selskaper). Lovendringen er ment bedre å treffe de nyere pyramidespillene som kamouflerer seg som MLM-nettverk. I den forbindelse er også spørsmålet om dokumentasjonsplikt tatt opp i høringsnotatets kapittel 9. Høringsinstansene er bedt om synspunkter på om forbudet mot pyramidelignende omsetningssystemer i den nye § 16 annet ledd bør følges opp av dokumentasjonsplikt for MLM-selskapene eller ikke.

Det er viktig at Lotteritilsynet har mulighet til å håndheve den nye lovhjemmelen effektivt, slik at selskaper som klart opptrer som useriøse kamouflerte pyramidespill kan rammes. For å kunne ha muligheter for å avgjøre hvorvidt et selskap er seriøst eller useriøst, vil det være viktig at Lotteritilsynet har muligheter til å kartlegge om pengestrømmene til selskapet særlig skriver seg fra verving eller forbruk av varer og tjenester. Nærings- og handelsdepartementet vil dog vektlegge at regelverket ikke bør utformes slik at det skaper unødige hindringer og byrder for lovlige MLM-selskaper.

Etter en totalvurdering har vi kommet til at vi støtter alternativ III, som innebærer at pyramidespilliknende selskaper kamouflert som MLM-selskaper pålegges en "ren" dokumentasjonsplikt for at de driver lovlig virksomhet, uten straffesanksjonering. Dette standpunktet er gitt under forutsetning om at det vises forsiktighet med praktiseringen av bestemmelsen, og at det kun er ved berettiget og begrunnet mistanke om at selskapet driver ulovlig at det kreves dokumentasjon etter bestemmelsen.

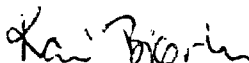
Når det gjelder spørsmålet om straffesanksjonering, mener vi at dette blir for vidtgående til at vi kan anbefale en slik løsning. Det kan være mange årsaker til at bedrifter kan ha problemer med å tilfredsstille dokumentasjonsplikten. I slike tilfelle vil det etter vårt syn være mer naturlig å vektlegge de administrative sanksjonsmulighetene som Lotteritilsynet kan bruke. De nevnte eksisterende hjemlene i straffeloven (punkt 5.3 i notatet) vil også etter vårt syn kunne ramme en del av den uønskede adferden, slik at behovet for en straffehjemmel av denne grunn syntes mindre.

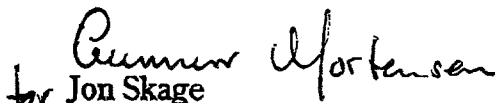
I beskrivelsen av dokumentasjonsplikten i høringsnotatet (s. 35), er det sagt at "godtgjøring" av kravene praktisk kan gjennomføres ved fremleggelse av regnskapsmateriale eller annen relevant dokumentasjon. Dette vil være viktig for at Lotteritilsynet skal ha tilgang til nødvendig informasjon får å kunne klare å skille hvilke pengestrømmer som særlig skriver seg fra verving, og hvilke som særlig skriver seg fra salg av varer og tjenester. Vi vil i denne sammenheng reise spørsmål ved hvordan denne bestemmelsen forholder seg til bestemmelsen i lotterilovens § 12 om innsyn i regnskaper. Vil de angitte forslagene til bestemmelser om dokumentasjonsplikt sikre Lotteritilsynet de samme administrative virkemidlene som etter lotterilovens § 12?

For det tilfellet at det ikke blir vedtatt en dokumentasjonsplikt som gir Lotteritilsynet rett til å innhente regnskaper, bør det sikres at Lotteritilsynet på annen måte gis adgang til å innhente de opplysninger de trenger for å føre et effektivt tilsyn. Vi anbefaler i denne sammenheng at Lotteritilsynet sikres muligheten til å innhente regnskaper i tråd med lotterilovens § 12. Slik bestemmelsen er formulert virker det som om Lotteritilsynet ikke har hjemmel til å kunne benytte denne bestemmelsen overfor brudd på lotterilovens § 16. For å sikre at Lotteritilsynet har tilgang til selskapenes regnskaper ved berettiget mistanke om ulovlig drift bør de ha lovhjemmel til å gjennomføre denne administrative sanksjonen.

Nærings- og handelsdepartementet har for øvrig ikke merknader til høringsnotatet.

Med hilsen

Kari Bjørke (e.f.)
underdirektør

for Jon Skage
rådgiver